

Cynllun Ffioedd

2022-23

Cynllun ffioedd yw hwn a baratowyd gan Swyddfa Archwilio Cymru o dan adran 24 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Gosodir y cynllun ffioedd hwn gerbron y Senedd o dan adran 24(4)(c) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013.

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg hefyd.

This document is also available in English.

© Swyddfa Archwilio Cymru 2022

Adrian Crompton

Archwilydd
Cyffredinol Cymru

Lindsay Foyster

Cadeirydd, Swyddfa
Archwilio Cymru

Cynnwys

Trosolwg

4

Cyflwyniad

4

Cyfraddau ffioedd a graddfeydd ffioedd

4

Codi ffioedd

9

Atodiadau

10

1 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 – testun llawn adran 24

10

2 Rhestr o'r deddfiadau y caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd oddi tanynt ac y mae'n rhaid iddi wneud

13

3 Graddfeydd ffioedd o 1 Ebrill 2022

16

Cyflwyniad

Cyfraddau ffioedd a graddfeydd ffioedd

- 1 Paratowyd y Cynllun Ffioedd hwn o dan adran 24 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 (y Ddeddf) (**Atodiad 1**). Ar ôl iddo gael ei gymeradwyo gan y Senedd, mae'r Cynllun Ffioedd yn darparu'r sail yr ydym yn codi ffioedd arni.
- 2 Fel y nodwyd yn ein [hymgyngoriad ar ffioedd arfaethedig](#) ym mis Rhagfyr 2021 ac yn ein [Hamcangyfrif ar gyfer 2022-23](#), mae angen i ni wneud buddsoddiad ychwanegol mewn ansawdd archwilio i ymateb i adolygiadau y DU gyfan¹ o archwiliadau sydd â goblygiadau eang posibl i'r proffesiwn archwilio cyfan. Mae'r adolygiadau amrywiol hyn yn adlewyrchu disgwyliadau cynyddol o waith archwilio ac o ansawdd y gwaith archwilio hwnnw.
- 3 Mae angen i ni ymateb hefyd i ddyfarniad cyfreithiol sy'n golygu na allwn ei gwneud yn ofynnol mwyach i'n staff archwilio deithio i safleoedd cleientiaid yn eu hamser eu hunain. Er y bydd ein ffyrdd o weithio yn y dyfodol yn lleihau ein hangen i deithio yn sylweddol, bydd adegau o hyd pan fydd hyn yn angenrheidiol i gwblhau ein gwaith archwilio.
- 4 Trwy nodi arbedion cost ac arbedion effeithlonrwydd archwilio, rydym wedi llwyddo i gadw ein graddfeydd ffioedd ar yr un lefel ers 2016, ond oherwydd y pwysau a nodwyd uchod, mae'n rhaid i ni drosglwyddo cynnydd o 3.7% i gyfraddau ffioedd a graddfeydd ffioedd ar gyfer 2022-23. Fodd bynnag, rydym yn dal i fod wedi ymrwymo i sicrhau bod ffioedd mor isel â phosibl pan fydd modd gwneud hyn trwy arbedion effeithlonrwydd archwilio.
- 5 Bydd ein Cyfarwyddwyr Ymgysylltu yn trafod ffioedd penodol i archwilio gyda phob corff wrth i ni gyrraedd y flwyddyn archwilio nesaf.
- 6 Rydym hefyd yn bwriadu parhau i gynnig mynediad at y Fenter Twyll Genedlaethol a digwyddiadau ein Cyfnewidfa Arfer Da am ddim i gyrff sy'n cymryd rhan.

¹ Adolygiad yr Awdurdod Cystadleuaeth a Marchnadoedd; Adolygiad Kingman; ac Adolygiad Brydon

- 7 Mae'r Cynllun Ffioedd hwn yn nodi:
- y deddfiadau yr ydym yn codi ffioedd archwilio oddi tanynt.
 - y trefniadau ar gyfer pennu'r ffioedd hynny, sy'n cynnwys naill ai:
 - graddfeydd ffioedd sy'n nodi ystodau ffioedd ar gyfer meysydd penodol o waith archwilio mewn llywodraeth leol; neu
 - gyfraddau ffioedd ar gyfer gwaith nas cwmpesir gan raddfeydd ffioedd.
- 8 Yn fras, ariennir 65% o'n gwariant drwy ffioedd a godir ar gyrff archwiliedig. Daw'r 35% sy'n weddill o Gronfa Gyfunol Cymru drwy'r cynnig cyllidebol a basiwyd gan y Senedd.
- 9 Mae deddfwriaeth yn ei gwneud yn ofynnol i'r ffioedd yr ydym yn eu codi ar gorff **beidio â bod yn fwy** na'r gost lawn o arfer y swyddogaeth y mae'r ffi yn ymwneud â hi ar gyfer y corff hwnnw. Rydym yn pennu ein ffioedd archwilio ar sail ein hamcangyfrif o'r sylfaen gostau, yr amcangyfrif o'r cymysgedd sgiliau ar gyfer gwaith archwilio a'r amcangyfrif o nifer y diwrnodau y bydd eu hangen i gwblhau'r gwaith. Nid ydym ac ni chawn wneud elw ar ein gwaith. Mae ein cyfraddau ffioedd wedi eu pennu ar lefel er mwyn adennill yr amcangyfrif o'r gost lawn, ond dim mwy.
- 10 Ceir tensiwn rhwng rhoi ffi ymlaen llaw i gyrff archwiliedig am y gwaith sydd i'w wneud ar archwiliadau penodol a bod â threfn ddigon hyblyg sy'n cydnabod bod amrywiannau'n anochel. Rydym yn pennu ein ffioedd archwilio ar sail yr amcangyfrif o'n gwariant, yr amcangyfrif o'r cymysgedd sgiliau a'r amcangyfrif o nifer y diwrnodau y bydd eu hangen i gwblhau'r gwaith. Pan fydd y gwaith gofynnol yn sylweddol uwch na'r amcangyfrif gwreiddiol, o ganlyniad i gymhlethdodau yn ystod yr archwiliad, efallai y byddwn yn codi ffi uwch, fel y caniateir gan ddeddfwriaeth.
- 11 Aethom y tu hwnt i'r gofynion ymgynghori statudol ar ffioedd ac, ym mis Tachwedd 2021, gwnaethom ymgynghori â'r holl gyrff archwiliedig a rhanddeiliaid eraill ar ein cyfraddau ffioedd a'n graddfeydd ffioedd arfaethedig ar gyfer 2022-23.
- 12 Ymgynghorwyd â chyfanswm o 78 o wahanol gyrff. Pedwar ymateb yn unig a gawsom, sy'n awgrymu nad yw ein ffioedd yn destun pryder sylweddol i fwyafrif y cyrff. Dywedodd yr ymatebion a gafwyd wrthym fod cyrff archwiliedig yn:
- uchel eu parch am y gwaith a wneir gan ein timau archwilio.
 - croesawu'r cynnig i barhau i ddarparu mynediad i'r Fenter Twyll Genedlaethol ar sail dim ffi.
 - deall yr angen am y cynnydd mewn ffioedd er eu bod yn nodi'r effaith ar eu cyllidebau eu hunain.

- yr oedd ganddynt rai cwestiynau am y cynnydd gwahaniaethol rhwng ffioedd a Chronfa Gyfunol Cymru y byddwn yn ymateb iddynt yn uniongyrchol.
- yn pryderu nad oedd arbedion ar deithio o ganlyniad i newidiadau mewn patrymau gwaith yn cael eu hadlewyrchu'n llawn yn ein ffioedd. Er ein bod wedi caniatáu gostyngiad mewn teithio yn ein Hamcangyfrif a'n ffioedd, y disgwyliad yw y bydd rhywfaint o deithio yn angenrheidiol i gyflawni ein gwaith archwilio yn effeithiol unwaith y bydd y pandemig ar ben.

13 Nodir ein cyfraddau ffioedd arfaethedig ar gyfer 2022-23 yn **Arddangosyn 1**.

Arddangosyn 1: cyfraddau ffioedd arfaethedig 2022-23

Gradd	Cyfradd (£ yr awr) 2022-23	Cyfradd (£ yr awr) 2021-22
Cyfarwyddwr Ymgysylltu	163	162
Rheolwr Archwilio	122	119
Arweinydd Archwilio	100	96
Uwch Archwilydd	84	77
Archwilydd	60	59
Hyfforddai graddedig	51	48
Prentis	39	37

14 Mae'n ofynnol i ni ragnodi graddfeydd ffioedd ar gyfer:

- gwaith sy'n ymwneud ag archwilio cyrff llywodraeth leol;
- gwaith o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009² (awdurdodau tân ac achub yn unig);
- gwaith o dan Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021; a
- gwaith paru data (y Fenter Twyll Genedlaethol).

² Mae Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 yn rhan o broses ddiddymu raddol wrth i ddarpariaethau amrywiol Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 ddod i rym.

- 15 Darperir graddfeydd ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon ariannol 2021-22, ynghyd â gwaith archwilio perfformiad i'w gynnal yn 2022-23, yn **Atodiad 3** mewn cysylltiad ag awdurdodau unedol, awdurdodau tân ac achub, awdurdodau parciau cenedlaethol, comisiynwyr heddlu a throseddu, prif gwnstabiliaid, cynghorau tref a chymuned a chronfeydd pensiwn llywodraeth leol. Darperir graddfa ffioedd ar wahân i ymwneud â'r Fenter Twyll Genedlaethol. Mae archwilio perfformiad hefyd yn cynnwys archwiliadau datblygu cynaliadwy, archwiliadau gwybodaeth gwella, asesiadau gwella ac arolygiadau arbennig. Nid yw'r holl swyddogaethau hyn yn berthnasol i bob math o gorff archwiliedig.
- 16 Ffordd o reoleiddio cost archwiliadau cyhoeddus yw graddfeydd ffioedd, trwy bennu terfynau ac adolygu ffioedd o'u cymharu â'r terfynau hynny. Mae graddfeydd ffioedd yn darparu fframwaith hefyd fel y gall archwilwyr asesu faint o waith archwilio blynyddol sydd ei angen a'r ffi i'w chodi am y gwaith hwnnw mewn corff archwiliedig penodol.
- 17 Cyfrifir amcangyfrif ffioedd archwilio cyrff archwiliedig nas cwmpesir gan y gofyniad statudol am raddfa ffioedd yn yr un modd â'r rhai a gwmpesir ganddo – hynny yw, trwy gymhwysu'r cyfraddau ffioedd a gyhoeddir yn y Cynllun Ffioedd hwn i'r amcangyfrif o'r cymysgedd tîm a nifer yr oriau sy'n ofynnol ar gyfer cyflawni'r archwiliad.
- 18 Mae archwilwyr yn gwneud gwaith ardystio grantiau ar ran yr Archwilydd Cyffredinol. Mae faint o waith ardystio grantiau a wneir mewn unrhyw flwyddyn yn dibynnu ar nifer y cynlluniau sy'n destun archwiliad a nifer y cyrff archwiliedig sy'n cymryd rhan yn y cynlluniau hynny. Cyfrifir costau'r gwaith hwn trwy ddefnyddio'r cyfraddau ffioedd a gan adlewyrchu maint, cymhlethdod neu unrhyw faterion penodol mewn cysylltiad â'r grant dan sylw.
- 19 Mae'r cyfraddau ffioedd yn berthnasol i'r holl waith archwilio ac eithrio i'r graddau y mae'r graddfeydd ffioedd, pan fo'n berthnasol, yn rheoleiddio'r swm sydd i'w godi (neu yn achos gwaith a wneir o dan gytundebau a wnaed cyn 1 Ebrill 2014, mae'r cyfraddau mewn termau y cytunwyd arnynt). Os yw'n ymddangos wedyn fod y gwaith sy'n gysylltiedig ag archwiliad penodol yn wahanol iawn i'r hyn a ragwelwyd yn wreiddiol, mae'n bosib y byddwn yn codi ffi sy'n wahanol i'r hyn a hysbyswyd yn wreiddiol.

- 20 Yn achos y gwasanaethau gweinyddol, proffesiynol neu dechnegol eraill a ddarperir, codir ffioedd yn unol â'r cytundeb perthnasol, ar yr amod nad yw symiau o'r fath yn fwy na'r gost lawn o ddarparu'r gwasanaeth.
- 21 Er mwyn cyflawni cyfrifoldebau statudol mae angen i archwilyr wneud gwaith sy'n mynd y tu hwnt i'w dyletswyddau cyffredinol weithiau. Gall gwaith ychwanegol gynnwys adroddiadau er budd y cyhoedd, archwiliad eithriadol, arolygiadau arbennig a gwaith ychwanegol mewn cysylltiad â chwestiynau a gwrthwynebiadau gan etholwyr, ac atal gwariant anghyfreithlon. Bydd costau ar gyfer y math hwn o waith yn adlewyrchu natur y gwaith sydd ei angen a chânt eu cyfrifo drwy gymhwyso'r cyfraddau ffioedd a gyhoeddwyd yn y Cynllun Ffioedd hwn i'r cymysgedd tîm a'r oriau o fewnbwn sydd ei angen ar gyfer y gwaith.
- 22 Pan fo angen cymorth arbenigol neu gyngor cyfreithiol neu broffesiynol arall, bydd y tâl am hyn yn cael ei godi ar gyrrff archwiliedig yn ychwanegol at gost ein staff archwilio.

Codi ffioedd

- 23 Bydd Cyfarwyddwr Ymgysylltu pob corff yn esbonio'r cymysgedd sgiliau sydd ei angen ar gyfer yr archwiliad a'r ffactorau sy'n dylanwadu ar y ffi gyffredinol. Cytunir ar drefniadau codi tâl gyda chyrrff archwiliedig, a gallent gwmpasu taliadau untro, cyfnodol, rheolaidd neu flynyddol, fel y bo'n briodol o dan yr amgylchiadau.
- 24 Disgwylir i gyrff archwiliedig dalu ein hanfonebau o fewn eu targed perfformiad ar gyfer taliadau credydwr, sef deng niwrnod fel arfer. Mae'n bosibl y byddwn yn codi tâl am y costau gweinyddol a ysgwyddir wrth fynd ar drywydd taliadau hwyr.
- 25 Os bydd angen hynny ar gyrff archwiliedig, dylid codi archeb brynu am y ffi archwilio y cytunwyd arni cyn anfon anfonebau.
- 26 Ar ôl cwblhau aseiniadau archwilio, byddwn yn asesu'r costau gwirioneddol a ysgwyddwyd wrth ymgymryd â'r aseiniad o'u cymharu â'r ffi a godwyd. Byddwn yn ad-dalu unrhyw ffi ormodol sy'n fwy na'r gost ac, i'r gwrthwyneb, mae'n bosibl y byddwn yn codi costau ychwanegol pan fydd y ffi yn rhy isel. Byddwn yn prosesu ad-daliadau a thaliadau ychwanegol mewn modd sy'n ceisio lleihau costau gweinyddol, megis trwy wrthbwysio ffioedd yn erbyn ffioedd yn y dyfodol neu ffioedd am agweddau eraill ar weithgareddau archwilio.

Atodiadau

- 1 Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 – testun llawn adran 24
- 2 Rhestr o’r deddfiadau y caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd oddi tanynt ac y mae’n rhaid iddi wneud
- 3 Graddfeydd ffioedd o Ebrill 2022

Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 – testun llawn adran 24

- (1) Rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru baratoi cynllun sy'n ymwneud â chodi ffioedd gan Swyddfa Archwilio Cymru.
- (2) Rhaid i'r cynllun gynnwys y canlynol:
 - (a) rhestr o'r deddfiadau y caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffi odanynt;
 - (b) pan fo'r deddfiadau hynny yn gwneud darpariaeth i Swyddfa Archwilio Cymru ragnodi graddfa neu raddfeydd ffioedd, y raddfa honno neu'r graddfeydd hynny;
 - (c) pan fo'r deddfiadau hynny yn gwneud darpariaeth i Swyddfa Archwilio Cymru ragnodi swm i'w godi, y swm hwnnw;
 - (d) pan nad oes darpariaeth wedi ei gwneud ar gyfer rhagnodi graddfa neu raddfeydd ffioedd, na rhagnodi swm, y modd y bydd Swyddfa Archwilio Cymru yn cyfrifo'r ffi a godir.
- (3) Caiff y cynllun wneud y canlynol ymysg pethau eraill:
 - (a) cynnwys darpariaeth wahanol ar gyfer achosion gwahanol neu ddsbarthau ar achosion gwahanol, a

- (b) darparu ar gyfer yr adegau a'r modd y bydd taliadau yn cael eu gwneud.
- (4) O ran y cynllun:
- (a) rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ei adolygu o leiaf unwaith mewn blwyddyn galendr,
 - (b) caiff Swyddfa Archwilio Cymru ei ddiwygio neu ei ail-wneud ar unrhyw adeg, ac
 - (c) rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ei osod (a gosod unrhyw ddiwygiad iddo) gerbron y Cynulliad Cenedlaethol^[3].
- (5) Pan fo Gweinidogion Cymru yn rhagnodi graddfa neu raddfeydd ffioedd o dan:
- (a) adran 64F o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 (ffioedd am baru data), neu
 - (b) adran 27A o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009 (pŵer Gweinidogion Cymru i ragnodi graddfa ffioedd), i gael effaith yn lle graddfa neu raddfeydd ffioedd a ragnodwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru, rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ddiwygio'r cynllun i gynnwys y raddfa neu'r graddfeydd ffioedd a ragnodwyd gan Weinidogion Cymru yn lle'r rhai a ragnodwyd gan Swyddfa Archwilio Cymru.
- (6) Nid oes rhaid cael cymeradwyaeth y Cynulliad Cenedlaethol os mai diwygiad a wneir yn unol ag isadran (5) yw'r unig ddiwygiad i gynllun.
- (7) Bydd y cynllun yn cael effaith pan fydd wedi cael ei gymeradwyo gan y Cynulliad Cenedlaethol neu, yn achos diwygiad a wneir yn unol ag isadran (5), unwaith y bydd wedi cael ei osod gerbron y Cynulliad.
- (8) Rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru gyhoeddi'r cynllun (ac unrhyw ddiwygiad iddo) cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol wedi iddo gael effaith.

3 Mae'r ddeddfwriaeth sy'n bodoli yn cyfeirio at y 'Cynulliad Cenedlaethol' er i'r enw newid i 'Y Senedd'.

Atodiad 2 – Rhestr o’r deddfiadau y caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd oddi tanynt ac y mae’n rhaid iddi wneud

Natur y gwaith	Deddfiadau
Caiff Swyddfa Archwilio Cymru godi ffioedd am y gweithgareddau canlynol	
Archwiliad o gyfrifon gan yr Archwilydd Cyffredinol (ac eithrio cyfrifon llywodraeth leol)	Adran 23(2) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Astudiaethau gwerth am arian a gynhelir drwy gytundeb (ac eithrio sefydliadau addysgol a chyrrff llywodraeth leol—gweler isod)	Adran 23(3)(a), (b) a (c) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Ymchwiliad, ardystiad neu adroddiad o dan adran 31 o Ddeddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016 mewn cysylltiad â Datganiad Treth Awdurdod Cyllid Cymru	Adran 23 (3) (ba) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus Cymru 2013

Natur y gwaith**Deddfiadau**

Ymchwiliad o dan adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 (dccc 2) (ymchwiliadau o gyrff cyhoeddus at ddibenion asesu i ba raddau y mae corff wedi gweithredu yn unol â'r egwyddor datblygu cynaliadwy)

Adran 23(3)(ca) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013

Unrhyw swyddogaethau sydd gan awdurdod perthnasol a arferir gan Swyddfa Archwilio Cymru neu'r Archwilydd Cyffredinol ac a gyflawnir drwy gytundeb, ac unrhyw wasanaethau gweinyddol, proffesiynol neu dechnegol sydd i'w darparu gan Swyddfa Archwilio Cymru neu'r Archwilydd Cyffredinol drwy drefniant o dan adran 19 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013

Adran 23(3)(d) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013

Archwiliad eithriadol o gyfrifon corff llywodraeth leol.

Adran 37(8) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004

Cyngor a chymorth a ddarperir gan yr Archwilydd Cyffredinol ar gyfer landlordiaid cymdeithasol cofrestredig.

Adran 145D(2) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998

Ceir gwneud telerau talu yn unol â chynllun ar gyfer codi ffioedd o dan a24 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus Cymru 2013 yn unig

Mae'n rhaid i Swyddfa Archwilio Cymru ragnodi graddfeydd ffioedd ar gyfer y gweithgareddau canlynol

Archwilio cyfrifon cyrff llywodraeth leol

Adran 20(A1)(a) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004

Cymorth i Brif Arolygydd EM dros Addysg a Hyfforddiant Cymru

Adran 41A(6) o Ddeddf Addysg 1997

Astudiaethau sy'n ymwneud â Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig (cymdeithasau tai)

Adran 145C(3) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998

Astudiaethau ar gais cyrff llywodraeth leol

Adran 20(A1)(b) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004

Astudiaethau gweinyddu budd-daliadau ar gyfer yr Ysgrifennydd Gwladol

Adran 45(7) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004

Natur y gwaith	Deddfiadau
Gwasanaethau ardystio grantiau	Adran 23(4)(a) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Astudiaethau ar gais cyrff addysgol	Adran 23(4)(b) o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013
Archwiliadau gwybodaeth gwelliant, asesiadau gwelliant ac arolygiadau arbennig o Awdurdodau Gwella Cymru	Adran 27 o Fesur Llywodraeth Cymru (Cymru) 2009
Arolygiadau arbennig o brif gynghorau	Adran 101 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021

Atodiad 3 – Graddfeydd ffioedd o Ebrill 2022

Graddfeydd ffioedd ar gyfer gwaith a wnaed o dan y Fenter Twyll Genedlaethol

- 27 Mae'n ofynnol i ni ymgynghori ar raddfeydd ffioedd am baru data ar gyfer cyfranogwyr gorfodol yn y Fenter Twyll Genedlaethol, a rhagnodi'r graddfeydd hynny. Mae'r Archwilydd Cyffredinol yn cynnal y Fenter Twyll Genedlaethol gan ddefnyddio ei bwerau paru data statudol o dan Ran 3A o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.
- 28 Mae'r Fenter Twyll Genedlaethol yn paru data ar draws sefydliadau a systemau er mwyn helpu cyrff cyhoeddus i ganfod hawliadau a thrafodiadau a allai fod yn dwyllodrus neu'n wallus. Mae'r Fenter Twyll Genedlaethol wedi bod yn offeryn effeithiol iawn wrth ganfod ac atal twyll a gordaliadau. Nododd ein hadroddiad dwyflynyddol diwethaf arbedion a gordaliadau posibl o £8 miliwn ar draws gwasanaethau cyhoeddus Cymru, sy'n cynyddu'r arbedion cronus i £42.9 miliwn ers 1996.
- 29 Ers mis Ebrill 2015, mae'r Senedd wedi talu costau rhedeg y Fenter Twyll Genedlaethol trwy daliad o Gronfa Gyfunol Cymru. Bwriad hyn yw annog sefydliadau i gymryd rhan yn wirfoddol a symleiddio'r trefniadau ar gyfer cyfranogwyr gorfodol. Ar gyfer 2022-23, mae'r Senedd wedi gwneud cyllid ychwanegol ar gael i ganiatáu i ni dreialu cynhyrchion paru data a ddatblygwyd gan Dîm Menter Twyll Genedlaethol y DU i alluogi cyrff cyhoeddus i gyflawni dilysiadau band ac archwiliadau statws masnachu ar sefydliadau sydd wedi gwneud cais am gyllid grant.
- 30 Fel sy'n ofynnol gan ddeddfwriaeth, dangosir y ffioedd ar gyfer cyfranogwyr gorfodol yn **Arddangosyn 2**.

Arddangosyn 2: ffioedd y Fenter Twyll Genedlaethol**Ffi 2022-23**

Awdurdod unedol; comisiynwyr heddlu a throseddu a phrif gwnstabiliaid; awdurdodau tân ac achub; ymddiriedolaethau'r GIG; byrddau iechyd lleol.	Dim
Cyfranogwyr gwirfoddol	Dim
Hefyd, gellir rhoi mynediad i'r holl gyfranogwyr at wiriwr ceisiadau'r Fenter Twyll Cenedlaethol (App Check).	Dim

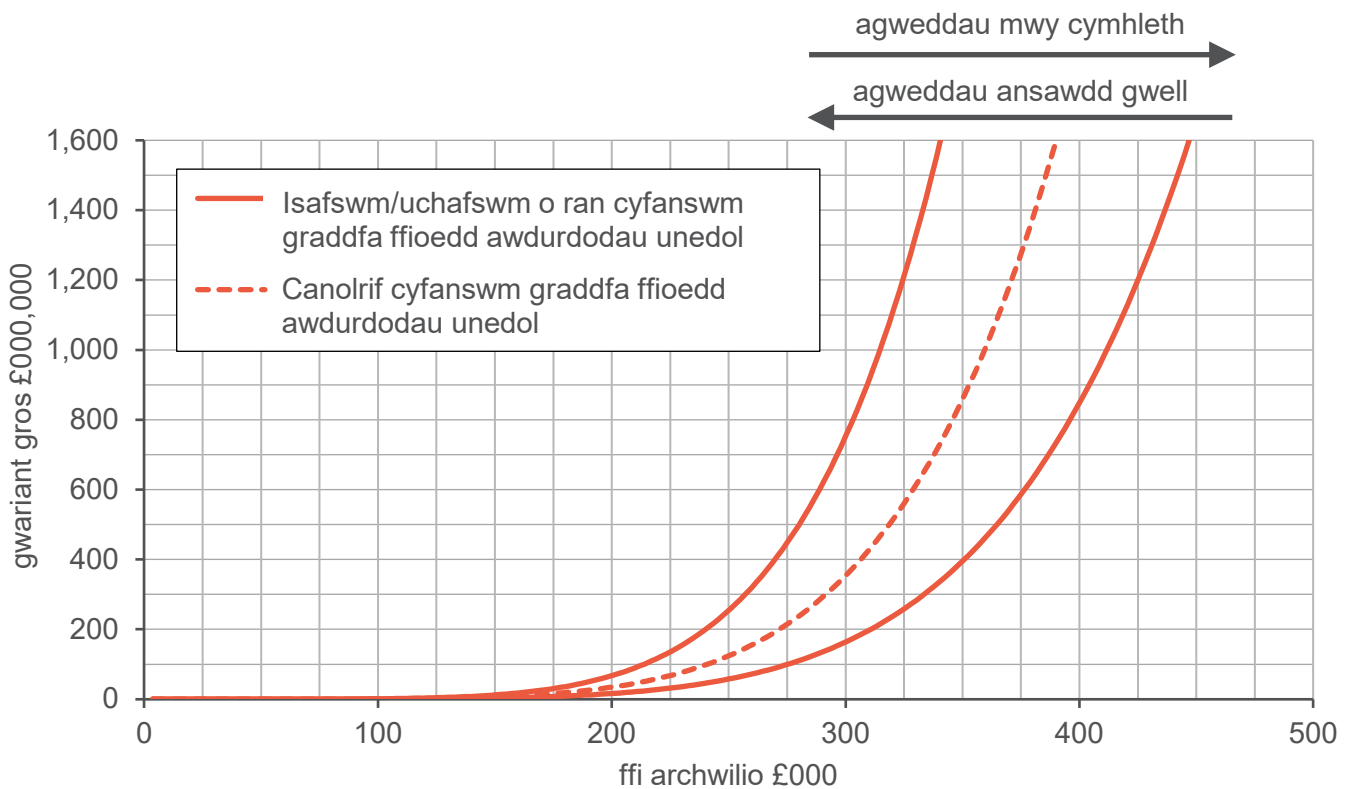
Graddfeydd ffioedd ar gyfer awdurdodau unedol**Arddangosyn 3: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2021-22**

Gwariant Gros £ miliwn	Amrediad ffioedd			Y flwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
100	118	139	159	133
200	142	167	192	161
300	158	186	213	179
400	170	200	230	193
500	181	213	245	205
600	190	223	257	215
700	198	233	267	224
800	205	241	277	232
900	211	249	286	240
1,000	217	256	294	246
1,100	223	262	302	253
1,200	228	268	309	259

Arddangosyn 4: graddfa ffioedd ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2022-23

Pob awdurdod	Amrediad ffioedd			Y flwyddyn flaenorol
	Ifafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	98	105	119	101

Arddangosyn 5: graff o gyfanswm graddfa ffioedd ar gyfer awdurdodau unedol

Graddfeydd ffioedd ar gyfer cronfeydd pensiwn llywodraeth leol

Arddangosyn 6: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2021-22

Pob cronfa pensiwn	Amrediad ffioedd			Y flwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	31	41	49	41

Graddfeydd ffioedd ar gyfer awdurdodau tân ac achub

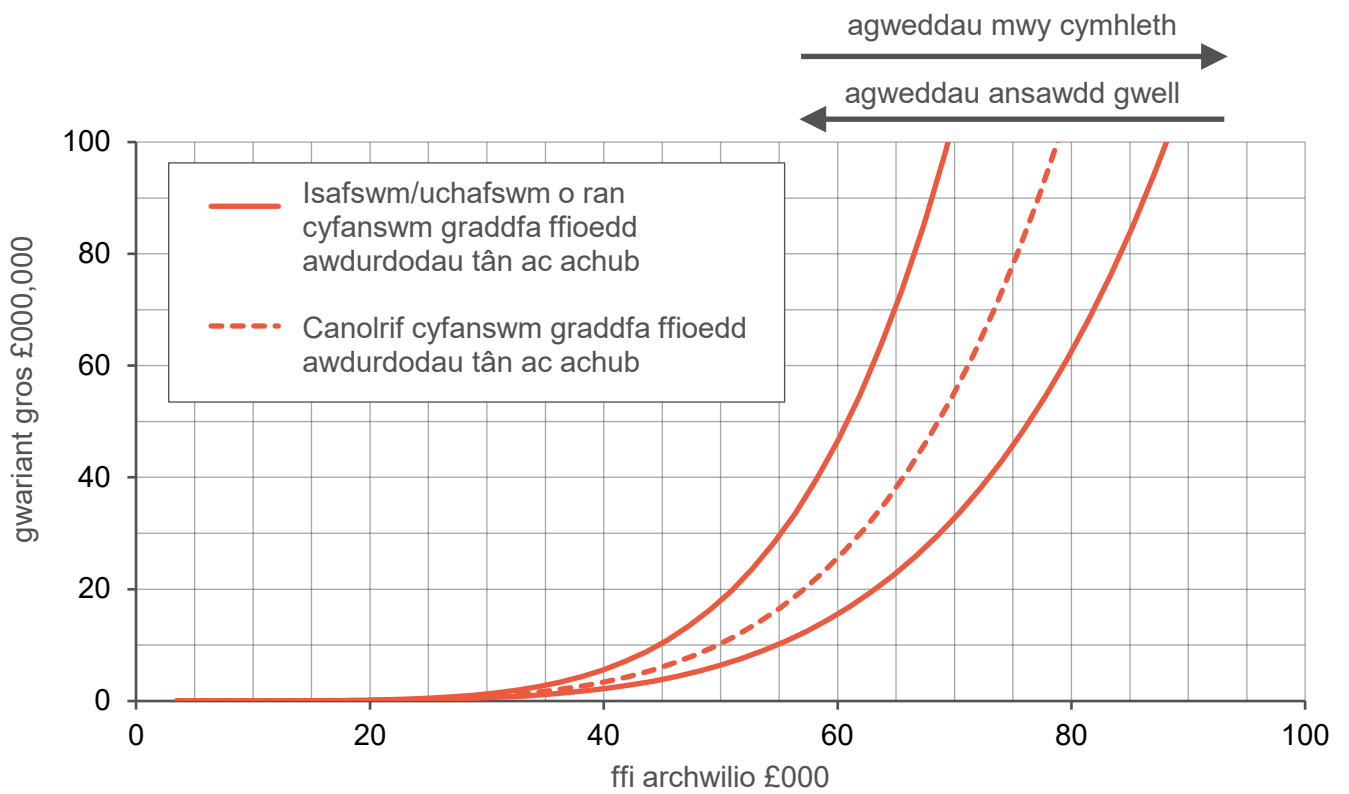
Arddangosyn 7: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2021-22

Gwariant Gros £m	Amrediad ffioedd			Y flwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
20	35	41	47	39
40	42	49	56	47
60	46	54	63	52
80	50	59	68	57
100	53	62	72	60

Arddangosyn 8: graddfa ffioedd ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2022-23

Pob awdurdod tân ac achub	Amrediad ffioedd			Y flwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	17	17	17	16

Arddangosyn 9: graff o gyfanswm graddfa'r ffioedd ar gyfer awdurdodau tân ac achub

Graddfeydd ffioedd ar gyfer awdurdodau parciau cenedlaethol

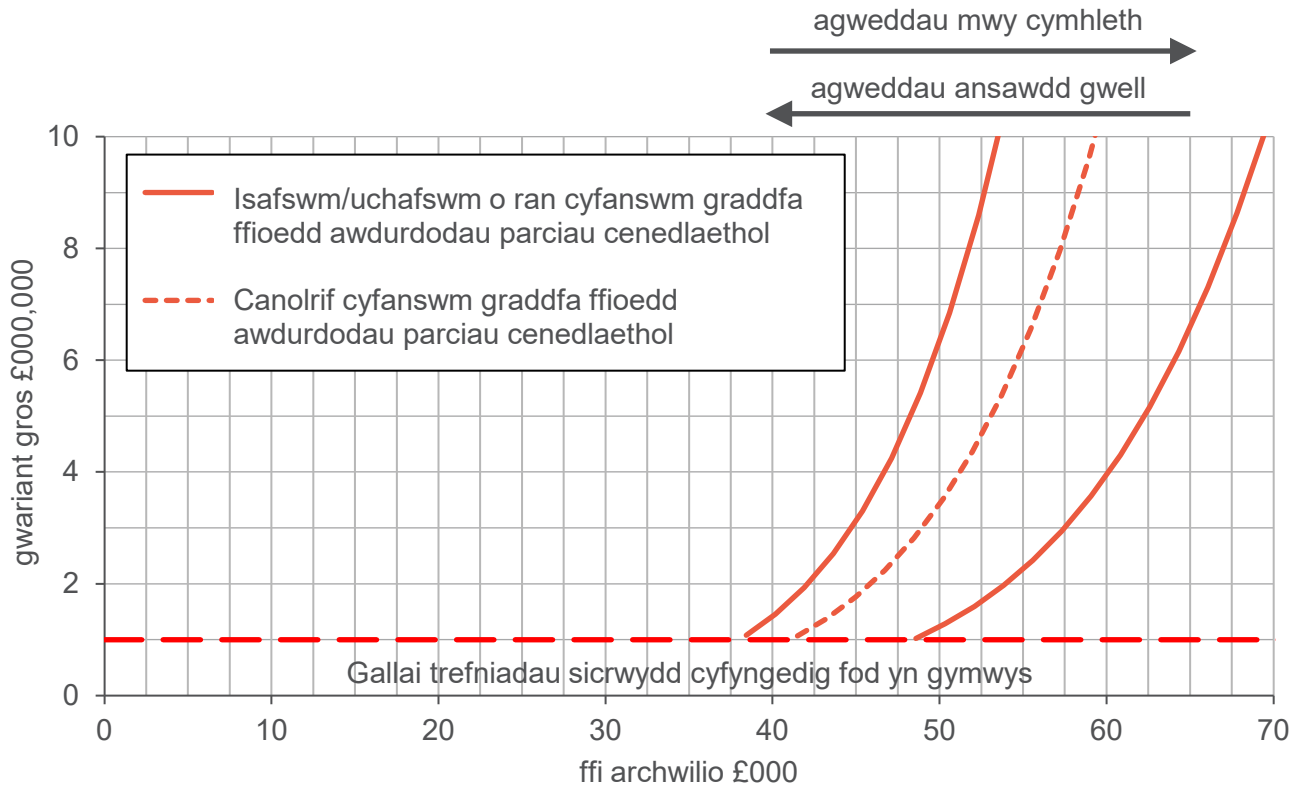
Arddangosyn 10: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2021-22

Gwariant Gros £m	Amrediad ffioedd			Y flwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
2	21	25	29	24
4	26	30	35	29
6	29	34	39	32
8	31	36	42	35
10	33	39	44	37

Arddangosyn 11: graddfa ffioedd ar gyfer gwaith archwilio perfformiad 2022-23

Pob awdurdod parc cenedlaethol	Amrediad ffioedd			Y flwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
	21	21	25	17

Arddangosyn 12: graff o gyfanswm graddfa'r ffioedd ar gyfer awdurdodau parciau cenedlaethol

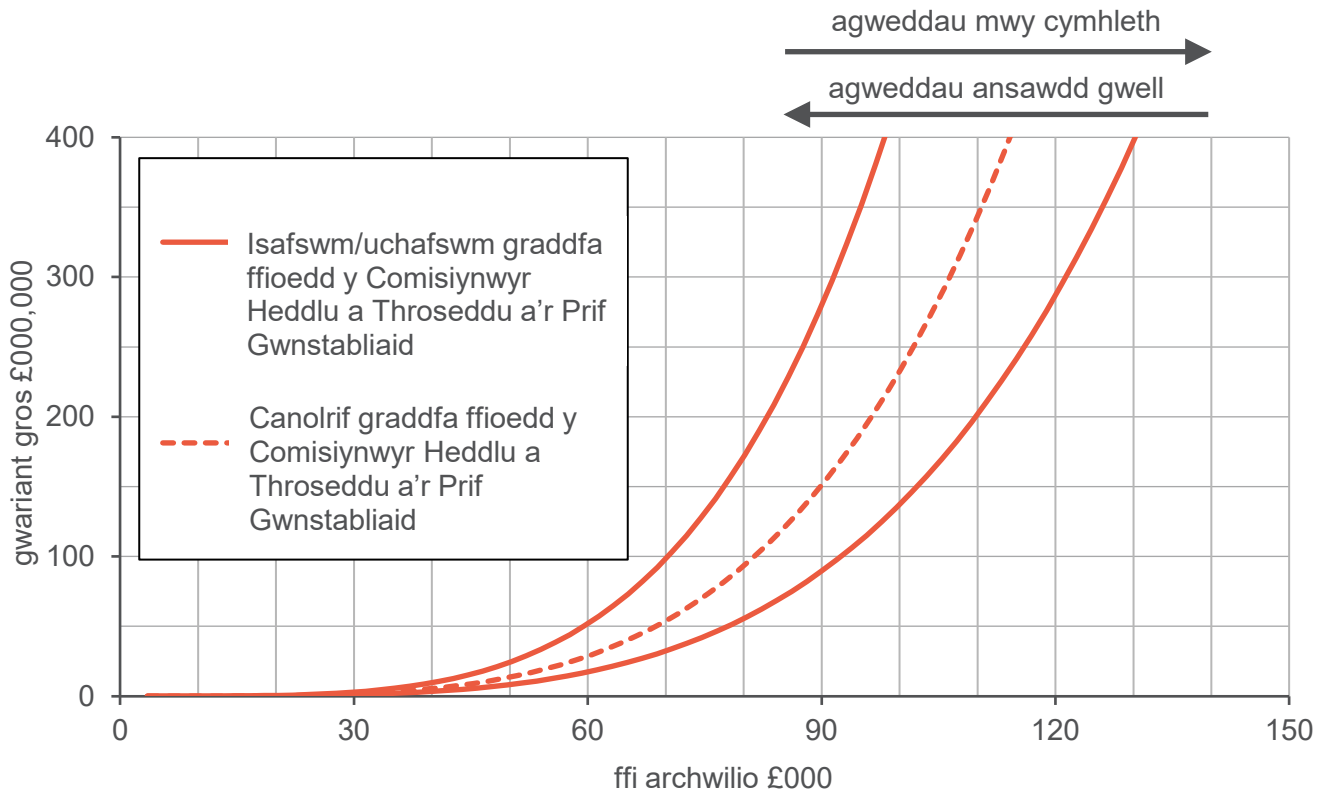
Graddfeydd ffioedd ar gyfer comisiynwyr heddlu a throseddu

Mae archwilwyr yn cynnal archwiliadau o ddau gorff statudol mewn ardal heddlu – y Comisiynwyr Heddlu a Throseddu a'r Prif Gwnstablaid. Mater i archwilwyr benderfynu arno fydd rhannu cyfanswm y ffi rhwng y ddau gorff mewn ardal heddlu benodol, ar sail gofynion cyfrifyddu a'r trefniadau gweithredu a roddwyd ar waith gan y cyrff.

Arddangosyn 13: graddfa ffioedd ar gyfer archwilio cyfrifon 2021-22 (gan gynnwys gwaith archwilio perfformiad i'w gynnal yn 2022-23)

Gwariant Gros Cyfunol Comisiynwyr Heddlu a Throseddu a Phrif Gwnstablaid £ miliwn	Amrediad ffioedd cyfunol ar gyfer Comisiynwyr Heddlu a Throseddu a Phrif Gwnstablaid			Y flwyddyn flaenorol
	Isafswm £'000	Canolrif £'000	Uchafswm £'000	Canolrif £'000
50	60	69	78	64
100	70	81	92	76
150	77	90	102	85
200	83	96	110	91
250	88	102	116	96
300	92	106	121	101
350	95	111	126	105

Arddangosyn 14: graff o gyfanswm graddfa ffioedd comisiynwyr heddlu a throseddu a phrif gwnstabiliaid

Graddfeydd ffioedd ar gyfer cyngorau tref a chymuned sydd ag incwm neu wariant blyneddol o dan £2.5 miliwn

Mae cyngorau tref a chymuned yng Nghymru yn ddarostyngedig i drefn archwilio sicrwydd cyfyngedig.

Ym mis Hydref 2020, cyhoeddodd yr Archwilydd Cyffredinol [bapur](#) yn nodi sut y bydd yr archwiliadau hyn yn cael eu cynnal ar gylch tair blynedd fel y nodir yn **Arddangosyn 15**.

Arddangosyn 15 – Cylch archwilio tair blynedd ar gyfer cyngorau tref a chymuned

	Grŵp A	Grŵp B	Grŵp C
Blwyddyn 1	Profi trafodiadau	Gweithdrefnau cyfyngedig	Gweithdrefnau cyfyngedig
Blwyddyn 2	Gweithdrefnau cyfyngedig	Profi trafodiadau	Gweithdrefnau cyfyngedig
Blwyddyn 3	Gweithdrefnau cyfyngedig	Gweithdrefnau cyfyngedig	Profi trafodiadau

Seilir y costau am y gwaith hwn ar yr amser a gymerir i gwblhau'r archwiliad ar gostau cyfradd ffioedd fel y nodir yn **Arddangosyn 1** ar **dudalen 6**.

O dan amgylchiadau pan fo angen rhagor o dystiolaeth ar yr archwilydd i gyflawni ei gyfrifoldebau'n briodol, gan gynnwys ar ôl cyhoeddi adroddiad cysylltiedig er budd cyhoeddus, cynhelir profion ychwanegol i fynd i'r afael â phryderon yr archwilydd.

Pwysleisir y bydd y gost wirioneddol a godir ar unrhyw gorff penodol yn dibynnu ar yr amser gwirioneddol a weithiwyd ar yr archwiliad penodol hwnnw. At ddibenion dangosol yn unig y mae'r amrediad ffioedd a ddarperir yn **Arddangosyn 16**.

Arddangosyn 16: amcangyfrif o'r costau amser ar gyfer archwilio cyfrifon cynghorau tref a chymuned 2021-22

	Band 1 (<£10k)	Band 2 (<£25k)	Band 3 (<£50k)	Band 4 (<£100k)	Band 5 (<£500k)	Band 6 (>£500k)
Archwilio	£145 –	£160 –	£220 –	£340 –	£605 –	£805 –
trafodiadau	£175	£190	£270	£415	£725	£1,040
Gweithdrefnau	£105 –	£130 –	£130 –	£200 –	£200 –	£200 –
cyfyngedig	£125	£155	£155	£240	£240	£240

Cyfraddau ffioedd ar gyfer gwaith arall mewn llywodraeth leol

Heblaw am y mathau hynny o gyrff y mae graddfeydd ffioedd wedi eu rhagnodi ar eu cyfer fel y dangosir uchod, ceir rhai mathau eraill o gyrff llywodraeth leol y mae'r broses o ragnodi graddfa ffioedd yn fater o drosi'r gofynion adnoddau yn ffioedd wedi'u seilio'n uniongyrchol ar gostau cyflawni'r gwaith neu drwy gymhwysu'r cyfraddau ffioedd fel y nodwyd yn **Arddangosyn 1**. Bydd hyn yn cynnwys archwiliadau o Gydbwyllgorau Corfforaethol. Mae'n dal yn wir, ar gyfer archwilio'r gyrff hyn, ein bod yn defnyddio dull cwbl gynhwysfawr o gynllunio'r archwiliadau.

Er mwyn i gyrff llywodraeth leol o bob math gyflawni eu cyfrifoldebau statudol, mae angen i'r Archwilydd Cyffredinol wneud gwaith sy'n mynd y tu hwnt i ddyletswyddau cyffredinol weithiau (y rhai a nodwyd yn adran 17 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 ac yn adran 15 o Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015). Gall gwaith ychwanegol gynnwys adroddiadau er budd y cyhoedd, archwiliad eithriadol, arolygiadau arbennig a gwaith ychwanegol mewn cysylltiad â heriau gan etholwyr, ac atal gwariant anghyfreithlon. Bydd costau y math hwn o waith yn adlewyrchu natur y gwaith sydd ei angen.

Mae'n bosibl hefyd y bydd archwilwyr yn ymgymryd â gwaith ardystio grantiau mewn gyrff llywodraeth leol ar ran yr Archwilydd Cyffredinol. Mae faint o waith ardystio grantiau a wneir mewn unrhyw flwyddyn yn dibynnu ar nifer y cynlluniau sy'n destun archwiliad a nifer y gyrff archwiledig sy'n cymryd rhan yn y cynlluniau hynny. Codir tâl am y gwaith hwn fesul awr ac mae'n adlewyrchu maint, cymhlethdod neu unrhyw faterion sy'n ymwneud â'r grant dan sylw fel y nodir yn **Arddangosyn 17**.

Arddangosyn 17: amcangyfrifon o gyfrannau cymharol graddau staff archwilio sydd i'w defnyddio ar gyfer gwahanol fathau o waith grantiau

Gradd y staff	Cymysgedd staff grantiau cymhleth %	Cymysgedd staff pob math arall o grantiau %
Cyfarwyddwr ymgysylltu	1 i 2	0 i 1
Rheolwr Archwilio	4 i 6	1 i 2
Arweinydd Archwilio	18 i 21	12 i 16
Archwilydd/hyfforddai graddedig/prentis	71 i 77	81 i 87

Mae grantiau cymhleth yn cynnwys:

- BEN01 Cynllun budd-daliadau tai a'r dreth gyngor
- LA01 Ffurflen ardrethi annomestig cenedlaethol
- PEN05 Ffurflen pensiynau athrawon

Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd
CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn testun: 029 2032 0660

Rydym yn croesawu galwadau ffôn
yn Gymraeg a Saesneg

E-bost: post@archwilio.cymru

Gwefan: www.archwilio.cymru